

մաստ մ'ունի, ո՛ր եւ է փոփոխութիւն նշա-
նակելով. եւ եթէ այդ եւս չընդունուի, մեր
քուէն ի նպատակ շրջափոխութեան բառին է,
թէ եւ կազմուածն՝ խորթ, եւ իմաստն այլ՝
նախորդին նման՝ տարտամ եւ անորոշ է.
Իսկ եթէ այդ եւս անընդունելի է, ապա ա-
զատ է ամէն ոք՝ թող ընեն ինչպէս որ զի-
տեն եւ կ'ուզեն, ինչպէս մերոց սովորու-
թիւնն է:

Բիւրահացի

— 355 —

ՆՈՒԷՐ ՄԱՆԿԱՆՑ

(Շար. տես էջ 193)

ՈՐԿՐԱՄԱՆԸ

— >>> —

Ա

ԿՑԱՊԸ (ԳԵԹԵ)

Երեք որդւոց մէջ կը բաժնէր մի պապ

Մէկ անուշ կըտապ:

«Կ'ուզե՞ս դու Գրիգոր: — Այո՛, պապ,
մի քիչ:

— Իսկ դո՞ւ Մըկըրտիչ:

— Այո՛, ես քիչ մը շատ կ'ուզեմ մեծ պապ:

Վազելով ի շտապ

Փորթիկն Հըրանտ. «Ինձ, պապիկ, շատ,
խիստ շատ»:

Քիչ, շատ և խիստ շատ մասերն երեք հատ

Ասին ուղղոյն:

Հագիւ կերեր էր

Կանչել սկսեաւ Հըրանտ. «Փորթս կը ցաւի»:

Էւ ամբողջ այն օր անցուց մաղձոտած.

Կ'ըսէին ցածին թէ... խոցողուկ* ունի:

* Թրք. Սանճը:

Բ

ԱՊՈՒՐԸ

Ապուրի առնն՝ իւր թերութիւնն էր՝

Հըրանտ միշտ հազար բիւր գանգատ կ'ընէր:

Կամ պաղ էր կամ տաք,

Կամ լի էր իր պնակ.

Կամ թէ իր կըրծկալն աղէկ զըրուած չէր

Ոտքը կամ կոկորդ կամ զլուխը ցաւէր.

Շատ բարձր էր կամ ցած,

Աթոռին վըրայ կամ լաւ չէր նըրսած,

Կամ թէ վերջապէս ապուրն աղէկ չէր,

Կամ անօթի չէր:

Ստոյգ է որ Հըրանտ չէր սիրեր ապուր:

«Թէ կ'ուզես մեծնալ, ըսաւ դայեակն իւր,
Պէտք է որ սիրես ինչ որ քեզ տըրուի.

— Շատ լաւ, խօսք կու տամ, և տեսնես
պիտի . . .

Բայց ալ մի տար ինձ ինչ որ չեմ սիրեր»:

Գ

ՍԵՂԱՆԻ ՎՐԱՑ ԲԱՆ ԶՈՒՋՈՒՆԻՐ

«Մայրիկ ինծի ալ քիչ մը մըսիկ տուր»:

— Գիտես թէ ո՛վ որ բան կ'ուզէ շահնուր:

— Բան պիտի չուզեմ ուրեմն սակեց վերջ:

— Ի՞նչ խոթեր ես ձեռքդ աղամանին մէջ:

— Քիչ մ'աղ պիտ'անուում:

— Ի՞նչ բանի համար:

— Այն մըսին համար՝ զոր տաս պիտի մայր:

Գ

Մ Ա Ռ Ա Ն Ը

Ուրիշ օր մ'ալ — էր աշնան գրեթէ վերջ,
Հըրանտ դիպուածով մինակ էր տան մէջ.

«Լաւ կոչունք մ'ըսաւ պիտի նեմ այսօր»:

Եւ իջնելով վար մատներուն վըրան

Գողի մը նըման մըտաւ ի մառան.

Ուր յարդին վըրայ փըռուած էր խընձոր:

Կերաւ մէկ, երկու, երեք, վերջապէս

Երթանք՝ անօթի չեմ՝ բնաւ այլ ես,

Մէկը ներս չեկած գուրս երնեք շուտով.

Բայց եկուր տես որ գոցեր էր դուռն հով:

Ձի կար բանալի ներսէն գոցուած էր.

Հըրանտ բանտին մէջ պատիժն էր գըտեր:

«Մայր, հայր, աղախին», պոռայ, կանչէ,

լայ,

Բայց ի զուր, տան մէջ և աչ մէկը կայ:

Ժամէ մ'աւելի մընաց բանտըլած

Մառանին մէջ որ իր բանտն էր եղած:

Կը գողար վախէն, թէ պաղ թէ տաք էր,

Կերած խընձորէն փորը կը ցաւէր:

Մուրթ կը կոխէր, Հըրանտ չէր տեսներ:

Նորէն կը պոռայ, կը զարնէ դըրան,

Հոսկ՝ ինչպէս որ միշտ՝ ձայնին ողբական

Կը հասնի մայր իւր:

Բանայ բանտին դուռ.

«Ա՛յ դու պըզտիկ գող,

Այս խընձորին դան

Ըլլայ կանչիկ օղ:

Որկրամուրձին՝ պըզտիկ մարդուկներ
Կ'ընէ գողիկներ.

Եւ գողութիւնն ալ կը տանի ի բանտ,

Հասկըցա՛ր Հըրանտ»:

Ե

Դ Ե Ղ Ա Հ Ա Ց Ե Ր Ը

Բայց դեռ մեր Հըրանտը չէր շըտկըւած,
Էր մի որկրամուրձ անկուշտ ու կատղած:

Օր մ'ալ քիչ տեսնէ.

Մայրն ըզգուշութեամբ հանելով տուփէն

Բան մի կը կըլլէ,

Եւ ետքը խնամով կը դընէ դարան:

Մըտածել սկըսաւ Հըրանտ ինքնիրեն.

«Տարօրինակ բան.

Ես մօքըս կերածը գիտնալ կ'ուզեմ,

Հազիւ թէ երե՛ք շուտ ներս կը մըտնեմ»:

Կ'ըսէ ու կ'երթայ դարան՝ տուփ բանայ,

Ո՛հ, ո՛հ, քիչ փայլուն գընդակը արծաթեայ.

Արդեօք քիչ անուշ շաքարեղէն է,

Կ'ըսէ, երկու հատ շուտ մը կը կըլլէ:

Խելացի՛, էին գեղահատիկներ:

Դեպքը զինքն ուղղեց. գիտցաւ որ աժէն

Տեսածը այս տեղ չէ անուշեղէն,

Եւ այն փայլուն գեղը մաքրողական՝

Մաքրեց զինքն ախուէն որկրամուրձեան:

Հ. Արսէն Ղազիկեան.

